

Hệ thống bảo vệ và biện hộ của California

Tờ Thông tin về Phân biệt đối xử do Khuyết tật: Việc làm

Tháng 2 năm 2018, Ấn phẩm #F109.05- Vietnamese

Tiêu đề I của Đạo luật Người Mỹ Khuyết tật (ADA, Americans with Disabilities Act) cấm chủ lao động tư nhân phân biệt đối xử dựa trên tình trạng khuyết tật. Phân biệt đối xử bao gồm đối xử không công bằng, trả đũa và quấy rối người lao động và người xin việc bị khuyết tật. Điều này cũng bao gồm không cung cấp sửa đổi hợp lý về thực hành, chính sách hoặc điều kiện nơi làm việc của chủ lao động cho thích hợp với tình trạng khuyết tật của người lao động hoặc người xin việc. Ở trang ba là thư mẫu để yêu cầu điều chỉnh hợp lý, và ở trang bốn là thư hỗ trợ mẫu từ một chuyên gia điều trị.

Đạo luật Việc làm và Gia cư Công bằng (FEHA, Fair Employment and Housing Act) California cũng quy định các biện pháp bảo vệ tương tự. Bất kỳ hành vi nào vi phạm ADA cũng vi phạm luật tiểu bang. Tuy nhiên, trong một số trường hợp, luật tiểu bang có thể quy định mức độ bảo vệ cao hơn luật liên bang. Ví dụ, ADA áp dụng cho chủ lao động có từ 15 người lao động trở lên, và FEHA áp dụng cho chủ lao động có từ năm người lao động trở lên.

Dưới đây là một số nguồn lực trực tuyến để tìm hiểu thêm về phân biệt đối xử do khuyết tật và điều chỉnh hợp lý trong việc làm:

- Trang mạng của Ủy ban Cơ hội Bình đẳng Hoa Kỳ (U.S. Equal Opportunity Commission):
<http://www.eeoc.gov/laws/types/disability.cfm>
- Trang mạng của Sở Việc làm và Gia cư Công bằng California (California Department of Fair Employment and Housing):
<http://www.dfeh.ca.gov/Employment>
- Trang mạng Mạng lưới Điều chỉnh Việc làm (Job Accommodations Network), để tìm hiểu thông tin về điều chỉnh hợp lý trong việc làm:
<http://askjan.org>
- Trang mạng Trợ giúp Pháp lý trong Việc làm (Legal Aid at Work), để tìm hiểu về nguồn lực và đại diện pháp lý: www.legalaidatwork.org.

Tự Biện hộ

Nếu quý vị tin rằng mình đã bị phân biệt đối xử, quý vị có thể nộp khiếu nại hành chính (hoặc “đơn buộc tội”) cho Ủy ban Cơ hội Việc làm Bình đẳng (EEOC, Equal Employment Opportunity Commission) liên bang, hoặc cho Sở Việc làm và Gia cư Công bằng (DFEH, Department of Fair Employment and Housing) California. Quý vị phải nộp khiếu nại hành chính, và có được “thư về quyền được kiện” từ EEOC hoặc DFEH, trước khi quý vị có thể nộp đơn kiện về phân biệt đối xử do khuyết tật tại tòa liên bang hoặc tiểu bang. Có thể nộp khiếu nại cho EEOC trong vòng 300 ngày kể từ ngày bị phân biệt đối xử, và cho DFEH trong vòng một năm kể từ ngày bị phân biệt đối xử.

Các quy trình nộp đơn buộc tội cho EEOC hoặc DFEH được giải thích trên trang mạng của EEOC và DFEH tại <https://www.eeoc.gov/employees/charge.cfm> và <https://www.dfeh.ca.gov/filing-a-complaint-online/>

EEOC và DFEH chia sẻ trách nhiệm điều tra các khiếu nại về phân biệt đối xử trong việc làm. Nếu DFEH chấp nhận khiếu nại của quý vị để điều tra và khiếu nại của quý vị đáp ứng các yêu cầu nộp khiếu nại cho EEOC thì DFEH sẽ chuyển tiếp khiếu nại của quý vị tới EEOC. Nếu quý vị nộp khiếu nại cho EEOC thì EEOC sẽ tự động chuyển tiếp một bản sao khiếu nại tới DFEH.

Kiện tụng

Hành vi vi phạm các luật được thảo luận ở trên cũng có thể được thực thi thông qua các vụ kiện tư nhân. Xin lưu ý rằng các thời hạn hiệu lực hạn chế khung thời gian để nộp đơn kiện. Thời hạn để nộp đơn kiện có thể là 90 ngày kể từ ngày có “thư về quyền được kiện” phát sinh từ quá trình khiếu nại hành chính EEOC. Nếu quý vị quyết định theo đuổi một vụ kiện, quý vị nên thảo luận về những thời hạn với một luật sư riêng.

Nếu quý vị đang yêu cầu bồi thường nhiều hơn \$10.000, một cách khác là nộp đơn kiện phân biệt đối xử lên Tòa Tiểu Hình (Small Claims Court). Các thời hạn hiệu lực được thảo luận ở trên sẽ áp dụng. Quý vị không được có luật sư nếu quý vị nộp đơn kiện lên tòa tiểu hình. Có thể xem liên kết đến một ấn phẩm của Disability Rights California giải thích quy trình nộp đơn kiện phân biệt đối xử lên Tòa Tiểu Hình (Small Claims) tại <http://www.disabilityrightsca.org/pubs/520601.pdf>. Quý vị cũng có thể xem thông tin về các vụ kiện tiểu hình tại trang mạng của Tòa án California tại <http://www.courts.ca.gov/1062.htm>.

Thư Mẫu Yêu cầu Điều chỉnh Hợp Lý

[Ngày]

Gửi [Chủ lao động]:

Tôi viết thư này để yêu cầu [một] [các] điều chỉnh hợp lý cho tình trạng khuyết tật/các tình trạng khuyết tật của tôi. Tôi [là người lao động của/đang xin việc tại] [Thực thể Công cộng]. Do tình trạng khuyết tật của tôi, tôi cần các điều chỉnh sau đây: [liệt kê các điều chỉnh]. [Bác sĩ lâm sàng/bác sĩ tâm thần/chuyên gia tâm lý/nhà trị liệu/nhân viên xã hội/nhà trị liệu phục hồi /cá nhân khác (mô tả)] của tôi cho rằng các điều chỉnh/sửa đổi này là cần thiết khi xét đến tình trạng khuyết tật của tôi. Vui lòng xem thư đính kèm từ [tên của bác sĩ hoặc chuyên gia].

Luật liên bang và tiểu bang quy định chủ lao động phải điều chỉnh cho thích hợp với người lao động và người xin việc bị khuyết tật. Vui lòng hồi đáp yêu cầu này muộn nhất vào [ngày]. Xin đừng ngại liên hệ với tôi theo [số điện thoại và/hoặc địa chỉ email của quý vị] nếu quý vị có bất kỳ thắc mắc nào. Xin cảm ơn.

Trân trọng,

[Tên của quý vị]

[Địa chỉ của quý vị]

Thư Hỗ trợ Mẫu từ một Chuyên gia Điều trị

[Ngày]

Gửi [Thực thể Công cộng]:

Tôi là [bác sĩ lâm sàng/bác sĩ tâm thần/chuyên gia tâm lý/nhà trị liệu/nhân viên xã hội/nhà trị liệu phục hồi] của [Tên], và tôi biết rõ về tình trạng của người này. [Người này] có một tình trạng khuyết tật gây ra các hạn chế chức năng nhất định. Các hạn chế này bao gồm [liệt kê các hạn chế chức năng cần điều chỉnh được yêu cầu].

[Điều chỉnh được yêu cầu] là cần thiết để [Tên] [làm việc tại/xin việc tại] [Chủ lao động]. [Mô tả điều chỉnh đó sẽ trợ giúp hoặc hỗ trợ người này như thế nào].

Cảm ơn quý vị đã cung cấp điều chỉnh hợp lý này cho [Tên].

Trân trọng,
[Tên và Chức danh]

Cập nhật Lần cuối: Ngày 29 tháng 1 năm 2018

Chúng tôi muốn được nghe ý kiến của quý vị! Vui lòng hoàn tất khảo sát dưới đây về các ấn phẩm của chúng tôi và cho chúng tôi biết chất lượng công việc của mình! [\[Làm Khảo sát\]](#)

Để được trợ giúp pháp lý, gọi 800-776-5746 hoặc hoàn tất một [mẫu đơn yêu cầu trợ giúp](#). Với mọi mục đích khác, gọi 916-504-5800 (Bắc CA); 213-213-8000 (Nam CA).

Disability Rights California nhận kinh phí từ nhiều nguồn, để xem danh sách hoàn chỉnh các nhà tài trợ, vui lòng truy cập trang mạng <http://www.disabilityrightsca.org/Documents/ListofGrantsAndContracts.html>